

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת נזיר, דף כ"ג

משל לשני בני אדם שצלו את פסחיהן, אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום מצוה. זה שאכלו לשום מצוה - "ופושעים יכשלו בם". אמר ליה ריש לקיש: האי רשע קרית ליה? נהי דלא קא עביד מצוה מן המובחר, פסח מיהא קא עביד!

נהי - אם אמנם
לא קא עביד - לא עשה
מיהא - בכל זאת

הסבר: רבי יוחנן מפרש את הפסוק "צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם", על שני אנשים שאכלו את קורבן הפסח: מי שאכל אותו לשם מצוה נחשב צדיק, ומי שאכלו לשם אכילה גסה נקרא רשע. ריש לקיש חולק על כך, ולדבריו גם מי שאכל את הפסח לשם אכילה גסה - קיים את המצווה, גם אם אינה מן המובחר, ואינו נקרא רשע.

על המפה

אשקלון

אשקלון היא עיר במישור החוף הדרומי. זוהי אחת הערים העתיקות בעולם, ונזכרת בתנ"ך בתור אחת מחמשת ערי הפלשתים. בתקופת בית שני היא נבנתה מחדש ושימשה כעיר נמל ומרכז תרבותי חשוב, בה התגוררו יהודים ונוכרים. בימי הביניים השתלטו עליה הצלבנים, אולם מאוחר יותר כבשו אותה הממלוכים והחריבו אותה. ליד חורבותיה קמה העיר הערבית מג'דל, שלאחר בריחת תושביה במלחמת העצמאות הוחלט ליישב אותה ביהודים. עולים רבים התיישבו במקום, העיר הלכה וגדלה, ובשנת 1955 נקראה בשם אשקלון. כיום גרים באשקלון כ-144 אלף תושבים, והיא נחשבת לאתר תיירות לאומי.

עמודים רומיים בפארק הלאומי באשקלון (Wikipedia, Tzvi A).

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 16:52	כניסת שבת: 17:13
יציאת שבת: 18:05	יציאת שבת: 18:15
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 17:07	כניסת שבת: 17:04
יציאת שבת: 18:06	יציאת שבת: 18:16

סדר נשים | מסכת נזיר כ" - כ"ו

פרשת משפטים | כ"א - כ"ז בשבט (18-12 למרץ)

דף כ': "שלום עליך רבי ומורי"

המושג "תוך כדי דיבור - כדיבור" פירושו כן: אדם שאמר עדות, או עשה עסק, יכול לחזור בו מדבריו בזמן הקצר שלאחר שסיים לדבר. מהו זמן קצר זה? זמן שאפשר למר בו את המילים: "שלום עליך רבי ומורי".

דף כ"א: מי מביא קורבן חטאת?

קורבן חטאת מובא על ידי חוטא. לא על ידי מי שחטא במזיד, אלא על ידי מי שחטא בשוגג.

לא על כל עברה שעשו בשוגג מביאים קורבן חטאת. יש בכך כללים אחדים.

הכלל הראשון קובע כי רק על עברות שנאמרו בתורה בלשון "לא תעשה" מביאים קורבן חטאת. למשל, התורה אומרת שאסור לאכול ביום הכיפורים - מי שעבר על האיסור מביא קורבן חטאת.

כלל נוסף קובע, כי לא על כל "לא תעשה" מביאים קורבן חטאת, אלא רק על עברות שמי שעובר עליהן במזיד נענש בעונש כרת.

דף כ"ב: הקשר בין מסכת נדרים לבין מסכת נזיר

יש דברים רבים משותפים בין נזירות לבין נדרים.

אדם שקיבל על עצמו נדר יכול ללכת לחכם מומחה, או לשלושה אנשים רגילים, ולומר להם שהוא מתחרט על הנדר, כדי שהם יתירו לו את הנדר. כך גם דינו של הנזיר. הנזיר יכול ללכת לחכם מומחה או לשלושה אנשים ולומר להם שהוא מתחרט על כך שהוא קיבל על עצמו נזירות והם יכולים להתיר לו את הנזירות!

ילדה עד גיל שנים עשרה וחצי שקיבלה על עצמה נדר, אביה יכול לבטל את הנדר שלה באותו יום שבו הוא שומע שהיא נדרה. דין זה קיים גם לגבי נזירות, שאם אב שומע שבתו קיבלה על עצמה נזירות הוא יכול לבטל לה את הנזירות.

דף כ"ג: לימוד התורה

ה' נתן לנו את תורתו כדי שנלמד בה ונקיים את מצוותיה.

הנמצא בדף זה אומרת, כי בסופו של דבר כל מי שלומד בהתמדה ובקמץ, זכאי ליהנות מפירות לימוד התורה בתנאי שכל כונתו בלימוד התורה תהיה לקיים מצות לימוד התורה ולא רק לשם כבוד.

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

יובל הוא נער בן 16 שאוהב להתלבש בצורה קצת רשלנית (שלומפר...) ולא הכי מקובלת. הוא אוהב בגדים מסוימים (לפעמים קצת קרוע פה ושם...) בצבעים כאלו ואחרים (חלקם בצבעים שלא רבים משתמשים בהם...), והדבר הזה לא תמיד מוצא חן בעיני הוריו הסבורים שסגנון הבגדים הזה לא ראוי ולא מכובד. הם מבקשים ממנו שיתלבש בצורה מקובלת יותר כפי שמרבית האנשים נוהגים להתלבש, ושלא יהיה יוצא דופן, כי זה גם מבייש אותם קצת איך שהוא מתלבש. יובל מאוד רוצה להתלבש כפי שהוא אוהב והדבר עורר דיון משפחתי סוער.

חלק מבני המשפחה טענו שעם כל הכבוד לניבוי ההורים, זכותו של כל אחד מבני המשפחה להתלבש כפי שהוא אוהב ונחנה, וזה לא בא כדי לפגוע בהורים חלילה, ולכן מבחינת יובל אין כאן פגיעה בכבוד ההורים אלא לבישת דברים שהוא אוהב ושלדעתו מתאימים ונוחים לו.

חלק מבני המשפחה טענו שחלק ממצוות כיבוד הורים זה לכבד את רצון ובקשת ההורים גם אם זה לא תמיד הכי נוח ומתאים, ולכן אם להורים מפרע סגנון הדיבור של יובל עליו לוותר, ולהתלבש כפי שהם מבקשים כי זה כבודם.

א...מה?
התחבט?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

מבצע יואב - אל מג'דל - אשקלון

מבצע יואב הוא אחד המבצעים הגדולים שנערכו במהלך מלחמת העצמאות. מטרתו הייתה לפרוץ את הדרך אל הנגב ולהדוף ממנו את הצבא המצרי, שניתק את ההתיישבות היהודית בנגב מהמדינה. המבצע נפתח בהתקפה של חיל האוויר על הכוחות המצריים, שבעקבותיה תקפו חטיבות גבעתי, יפתח והנגב והצליחו להפריד בין הכוחות המצריים. המבצע נחל הצלחה, ובמהלכו נכבשו באר שבע, אל-מג'דל ויישובים נוספים. הצבא המצרי נהדף וצומצם, אם כי לא סולק לגמרי. השתלטות צה"ל על הנגב הובילה לביטול התוכניות הבינלאומיות לנתק אותו ממדינת ישראל.

חיילי חטיבת הנגב, הפלמ"ח, 1948

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'אסף מיימון', אשקלון

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

כבוד את אביך ואת אמך

"כבד את אביך ואת אמך" זהו הדיבר החמישי מעשרת הדברות. חכמינו פירשו שמשמעותה העיקרית היא לדאוג להורים ולטפל בהם כאשר הם מבוגרים וזקוקים לעזרה, אולם מלבד זאת יש לנהוג כלפיהם בכבוד בכל עת, גם אם הדבר דורש מאמצים והשקעה מצד הילדים. בתורה נאמר שהמקיים מצווה זו יזכה לאריכות ימים.

- 1 מהו האירוע המצויר כאן, והיכן הוא התרחש?
- 2 מי האיש השוכב במיטה ומה מונח מתחת לראשו?
- 3 כיצד הפרה בציוור קשורה לעניין?
- 4 שאלת אתגר: כיצד הזאב בציוור קשור לתמונה?

1. אינני יהודי, והייתי חבר חשוב במועצת העיר אשקלון.
2. הסיפור אודותי מופיע במסכת קידושין דף ל"א ובמסע עבודה זרה דף כ"ג.
3. בזכות המצווה הגדולה שעשיתי זכיתי ונולדה בעדרי פ הפכתי להיות סמל לכיבוד הורים.

ללא תל תל תל

ימי
מזרח

סדר נשים | מסכת נזיר, דף כ"ד - כ"ו

דף כ"ד: קורבן חטאת וקורבן נדבה

אדם עבר עברה בשוגג. לאחר מכן הוא ניגש אל הרפת והקדיש קורבן לחטאת.

חלפו ימים אחדים והוא החליט כי הוא רוצה להביא גם קורבן נדבה לבית המקדש. קורבן נדבה הוא קורבן שאדם נודב מעצמו, אפילו שאינו חייב להביאו. עתה היו שני קורבנות ברפת של חנינא, האחד קורבן חטאת והאחר קורבן נדבה.

דף כ"ה: "תמורה"

אדם בחר שור יפה לקורבן ואחר כך ראה שור גדול הרבה יותר, חשב לעצמו: "כדאי שאקריב את השור הזה לכבוד הקב"ה. ואמר: "השור הזה יהיה קורבן במקום השור שהקדשתי לפני כן".

בכך הוא עשה "תמורה". תמורה מלשון החלפה, הוא החליף קורבן אחד בקורבן אחר.

האם מותר לעשות זאת?

התורה אומרת שלא, והיא גם קובעת שעושה שני השוורים יהיו קורבנות, גם השור החזק וגם השור שבו הוא רצה להחליף את השור החזק.

דף כ"ו: "מעות סתומים"

אחרי שמסתיימת תקופת הנזירות של הנזיר, עליו להביא שלושה קורבנות לבית המקדש, כבש לעולה, כבשה לחטאת, ואיל לשלמים.

נזיר ששומר בקפידה על הלכות הנזירות. לקראת תום ימי נזירותו פתח הנזיר את המגרה שבה שמר את מטבעותיו והוציא ממנה כסף והקדיש אותו כדי לרכוש את קורבנות הנזיר.

מה עושים אם הנזיר נפטר? הרי למדנו שקורבן חטאת של אדם שנפטר אי אפשר להקריב, וכאן יש גם כסף שהוא של קורבן חטאת, אבל המשנה אומרת שבכל הכסף יקריבו קורבנות נדבה, כי הכסף הזה 'סתום', הנזיר לא פירש איזה כסף הוא של קורבן החטאת ולכן אפשר להקריב בכל הכסף קורבנות נדבה.

דבר תורה פרשת משפטים

עד כמה התורה מקפידה ומבקשת לשמור על כבודן של הבריות, ניתן לראות בצורה קיצונית בפרשת השבוע שלנו.

אחד מן הדינים המופיע בפרשה, מתייחס לאדם שגנב מחברו שור או שה והוסיף לחטוא בכך שגם שחט ומכר אותו לאחרים. התורה מחייבת גנב כזה בתשלומי "ארבעה וחמישה": אם מדובר בגניבת וטבחת שה - ארבעה, ואם בשור - חמישה. מה הטעם להבדל בגובה התשלום בין שור לשה? הגמרא מסבירה שהגונב שה סוחר אותו ברחוב על כתפיו ויש בכך צער ואף בזיון מסוים. בשל כך התורה חסה על כבודו ומחייבת אותו בתשלום מופחת יחסית - של ארבעה, אל מול גונב השור שכלל לא התבייש כשהובילו ברגליו ברשות הרבים.

ואם כך הקפידה התורה על כבודו של גנב שבמצמו לא חס על כבודם של הבריות, על אחת כמה וכמה נכון וחשוב להשתדל בכבודם של שאר בני אדם.

חידה!

למדנו על הכללים לפיהם מביאים קורבן חטאת. הקיפו את העבירות שמי שעבר עליהן בשוגג מתחייב בקורבן חטאת:

1. חילול שבת.
2. אכילת חזיר.
3. אכילה ביום כיפור.
4. אכילת חמץ בפסח.
5. אכילה בלי ברכה.
6. עשיית מלאכה בחג.

(לגבי חילול שבת ויום כיפור)
(החומר, אכילת חמץ בפסח ויום כיפור)

שאלות השבוע ???

1. האם מי שחילל שבת במזיד מביא קורבן?
2. האם ילדה יכולה להחליט להיות נזירה?
3. כמה קורבנות מביא הנזיר בסוף נזירותו?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.* בפינקו רואה חשבון

